

Tradicija vrhunske Ericssonove tehnologije u Hrvatskoj

U jesen 1977. poduzeće Nikola Tesla potpisalo je licencni ugovor sa švedskom korporacijom Ericsson za tadašnje SPC sustave, što je označilo prelazak kompanije na proizvodnju i isporuku AXE sustava. Prva grupa stručnjaka je krajem te godine prisustvovala osnovnom tečaju o AXE sustavima u Stockholmu, a već početkom iduće godine slijedili su ih i prvi dizajneri. Zanimljivo je napomenuti kako je prva AXE centrala koja je ikada u svijetu puštena u rad, i to u Švedskoj, proradila samo dvije godine prije potpisivanja ovoga licencnoga ugovora, što potvrđuje da je najznačajnija telekomunikacijska kompanija na ovim prostorima, nekad Nikola Tesla, a danas Ericsson Nikola Tesla, uvijek pratila najnovija tehnološka dostignuća u industriji. Zanimljivo je napomenuti i to kako se dobrim dijelom skupa licenca odrađivala satima dizajnera i ispitivača koji su radili u Švedskoj. Velika pogodnost ovakvoga načina kompenziranja licence odnosila se na znanja koja su naši stručnjaci stjecali u Ericssonovoj središnjici i koja su po povratku u

matičnu kompaniju primjenjivali na njenim projektima. Dakle, čitav transfer tehnologije obavili su naši stručnjaci.

Strateški značaj odluke o prelasku na AXE tehnologiju i danas se višestruko potvrđuje. Riječ je o tehnologiji čije osnove su i danas u primjeni, arhitektura sustava se nije bitno promijenila u trideset godina od početka njene primjene, a iz nepokretnih AXE sustava kasnije su razvijena i pokretna GSM rješenja koja su revolucionirala današnji način komuniciranja. Vrijeme, dakle nije umanjilo strateški značaj AXE tehnologije. Hardver se mijenjao i unaprjeđivao, ali softverska bit sustava ostala je manje-više ista. Čak i danas kada se okrećemo prema internetskom protokolu i kada nam u tehnološkom smislu sve brže dolaze novosti i nov način rada, možemo reći kakao je to tek vanjska manifestacija, a kako AXE sustav ostaje naš tehnološki temelj.

Kompaniji Ericsson Nikola Tesla ostaje da u svoju povijest upiše činjenicu kako je jedan od najstarijih centara AXE kompetencija u svijetu.

Neki od stručnjaka koji su među prvima u svijetu ušli u svijet AXE tehnologije još uvijek rade u našoj kompaniji: Josip Pintarić, Josip Pongrac, Ankica Kurelja, Ivan Francetić, Vladimir Smolčić, Nikola Grubišić, Lorenzo Damjanić

Doprinos Godini edukacije potrošača u RH (2)

Piše: D. Bačun

Dnevno smo u dodiru s velikom skupinom uređaja za koje je važno da budu energetski učinkoviti. Radi se o uredskoj opremi, računalima, zaslonima računala, pisačima, kopirkama, faksevima i ostaloj opremi bez koje nam rad izgleda nemoguć. Na mnogima, ili na tehničkoj dokumentaciji uz njih, možemo vidjeti jednu od inačica energetske zvijezde. Možda vam izraz "energetska zvijezda" zvuči neobično, ali ako imamo filmsku

zvijezdu zašto ne i energetska, koja je svakako važnija. Znak je samo vidljivi dio čitavog jednog programa, a namijenjen je poslovnim sektorima, s namjerom da ih podsjeti da

nastoje biti energetski učinkoviti. Kupnjom energetski učinkovitijih uređaja možemo računati za struju smanjiti za trećinu te posredno smanjiti emisije u okolišu. Kupnjom računala s tim znakom potrošnja električne energije može biti manja od 350 do 450 kWh/godišnje, u odnosu na opremu bez tog znaka. Rezultati su ohrabrujući. Samo u Sjedinjenim Američkim Državama, provedbom programa Energetska zvijezda, uštedjelo se dovoljno energije za 24 milijuna domaćinstava i smanjeno je ispuštanje stakleničkih plinova koje bi odgovaralo ispuštanju plinova iz 20 milijuna automobila.

Radno mjesto i znakovi na prijenosnom računalu i opremi

Na rubu zaslona računala možete uočiti skupinu TCO znakova globalne mreže eko označavanja koja se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja zaposlenika. Kada se na proizvodu nalazi TCO znak znači da taj proizvod zadovoljava standarde koje su zajednički razvili proizvođači, korisnici opreme, istraživači i ostali stručnjaci kako bi:

- doprinjeli ugodnom radnom okruženju,
- pomogli u izboru odgovarajuće uredske opreme,
- utjecali na njen stalni razvoj i poboljšavanje,
- osigurali ergonomske uvjete rada i siguran rad.

Proizvođači opreme plaćaju naknadu za korištenje TCO znaka koji možemo naći na uredskoj opremi kao što su: zasloni računala, pisači, mobilni telefoni i uredski namještaj.

Žele li imati slobodan pristup na određeno tržište, proizvođači moraju poznavati i ispuniti zahtjeve koji vrijede na tom tržištu, a to potvrđuju stavljanjem propisanog znaka nakon ispitivanja proizvoda. Za CE znak obično kažu da je „putovnica za slobodan protok roba na europskom tržištu“. CE oznaka (CE je skraćena francuska riječ *Conformite Europeene*) na proizvodu omogućava slobodan izvoz u države članice EU i znači da taj proizvod ispunjava propisane zahtjeve za tu skupinu proizvoda. Mnogi će proizvođači, želeći ispuniti zahtjeve za dobivanje CE znaka, morati promijeniti ili dizajn proizvoda ili proizvodni proces kako bi ispunili postavljene zahtjeve koji su uglavnom usmjereni na sigurnost potrošača i zaštitu zdravlja te zaštitu okoliša.

Osim CE znaka koji vrijedi za europsko tržište, postoji još niz znakova sukladnosti koji vrijede za druga tržišta poput Kanade, Japana, Kine, SAD i dr.

Na mnogim proizvodima, posebno iz informacijsko-komunikacijskog područja, može se vidjeti i troslovni znak ETL. Taj znak je obavezan za proizvode koji se isporučuju državama članicama NAFTE (*North American Free Trade Association*, Sjevernoamerička asocijacija slobodne trgovine).

ETL je ispitni laboratorij ovlašten za ispitivanje jesu li proizvodi koji se isporučuju na NAFTA tržište sukladni propisima koji važe na tom tržištu.